

Sra. Manuela García Romero
Consellera de Salut
Plaça d'Espanya, 9
07002 Palma

Document: recomanació
Emissor: A04038953

Assumpte: recomanació sobre la valoració de la Fisioteràpia al Sistema Sanitari Públic

Benvolguda senyora,

L'Oficina de la Defensora, arran de la presentació de diversos casos relacionats amb la rehabilitació per a qualsevol procés, es va interessar per la situació de la Fisioteràpia a la nostra comunitat, ateses la necessitat d'atenció fisioterapèutica freqüent, les llistes d'espera per a consultes de Rehabilitació i Fisioteràpia i el recurs sistemàtic dels usuaris a la Fisioteràpia privada.

Per a aprofundir en la qüestió, es va demanar la col·laboració de la Dra. Berta Paz Lourido, professora titular de la Universitat de les Illes Balears de l'Àrea de Fisioteràpia, que ens va facilitar un informe sobre els resultats de l'activitat acadèmica d'Aprenentatge i Servei, duta a terme durant el curs acadèmic 2022-2023. En aquesta activitat, l'alumnat de l'assignatura Fonaments de Fisiologia feia una anàlisi de la situació de la Fisioteràpia a les Illes Balears, comparant-la amb les recomanacions internacionals. L'activitat es denomina Aprenentatge i Servei (ApS) perquè l'alumnat, alhora que aprèn sobre una temàtica, ofereix un servei a diferents organitzacions com a associacions, ONGs, serveis públics, etc. Aquesta és una metodologia que s'està impulsant des de la Universitat de les Illes Balears, en concret des del programa ApSUIB.

Aleshores, els alumnes van elaborar una sèrie de materials, amb infografies, qüestionaris i altres tècniques, per donar a conèixer la situació de la Fisioteràpia i reclamar una major atenció del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears. Posteriorment, els estudiants s'han format en fisioteràpia comunitària, adquirint més coneixements sobre salut comunitària, atenció primària i educació per a la salut i en el curs següent, sobre ètica en les ciències de la salut, que incorpora conceptes de justícia social i equitat dels sistemes sanitaris.

1. Definicions de Fisioteràpia

A l'informe es defineix la Fisioteràpia dins el criteris de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) com «el arte y la ciencia por medio del ejercicio terapéutico, calor, frío, luz, agua, masaje y electricidad que tiene como fin prevenir, readaptar y rehabilitar al paciente susceptible del tratamiento físico.» D'altra banda, l'AEF (Asociación Española de Fisioterapeutas) defineix la Fisioteràpia com «el conjunto de métodos, actuaciones y técnicas que a través de la aplicación tanto manual como instrumental de medios físicos curan, previenen, recuperan y adaptan a personas afectadas de disfunciones somáticas, psicosomáticas y orgánicas o a las que se desea mantener un nivel adecuado de salud.»

D'altra forma, es podria dir que els fisioterapeutes i les fisioterapeutes es preocupen per identificar i maximitzar la qualitat de vida i el potencial de moviment dins de les esferes de la promoció, la prevenció, el tractament/intervenció i la rehabilitació, que afecten el benestar físic, psicològic, emocional i social de les persones.

El fisioterapeuta és un professional sanitari¹, definit a la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, que ha de tenir la titulació oficial de Fisioteràpia. Realitza la seva prestació a través de tractaments dirigits a la recuperació i rehabilitació de persones amb disfuncions o discapacitats somàtiques, a més de treballar en la seva prevenció.

En el Sistema Nacional de Salut desenvolupen les seves funcions dins dels diferents nivells d'atenció sanitària, com són els serveis d'atenció primària, especialitzada, hospitalària i sociosanitària. Però també duen a terme activitats preventives, informatives i d'educació per a la salut, docents, d'investigació i de gestió. Poden desenvolupar les seves funcions vinculats a serveis de promoció de la salut, prevenció de la malaltia o les seves seqüeles, així com a altres serveis educatius, laborals i socials.

2. Funcions de la Fisioteràpia

La Fisioteràpia, com a professió sanitària autònoma, amb identitat pròpia dins l'àmbit sanitari i regulada legalment per diferents decrets, estatuts i lleis, es constitueix com a part determinant de la protecció de la salut i està al servei de la persona i de la societat. Els professionals de la Fisioteràpia tenen els coneixements científics i les competències necessàries per a dur a terme dins l'exercici de les seves funcions tot el procés d'atenció fisioterapèutic dels pacients al seu càrrec.

Les competències que els estudiants de Fisioteràpia adquireixen en la seva formació estan referides a l'Ordre CIN 2135/ 2008, de 3 de juliol i els capaciten per a obtenir l'experiència clínica, els coneixements teòrics, les destreses tècniques i manuals i els valors ètics i professionals perquè, en finalitzar els estudis, puguin aplicar-los a cada pacient concret en el medi sanitari on desenvolupin la seva feina, ja sigui hospitalari,

---

¹ Article 2 de la Llei 44/2003, del 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.

extrahospitalari, atenció primària, domiciliària o comunitària.

El professional de Fisioteràpia, després de realitzar la valoració integral del pacient, en la qual ha de tenir en compte les particularitats constitucionals, personals i socials d'aquest, pot actuar a quatre nivells:

- 1) Intervenció preventiva, per a evitar patologies i mantenir un estat òptim de salut.
- 2) Tractament curatiu de lesions o malalties.
- 3) Resolució de les limitacions establertes o residuals o prevenció de la incapacitat, per a minimitzar l'impacte negatiu d'una deficiència musculoesquelètica o visceral.
- 4) Finalment, el tractament pal·liatiu quan hi ha una discapacitat establerta per a limitar la progressió.

3. La Fisioteràpia a les Illes Balears

El Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears està reconegut a la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears i comparteix la Cartera de serveis del Sistema Nacional de Salut, sense perjudici de les prestacions complementàries establertes a la comunitat autònoma. La seva missió és millorar l'estat de salut de la població de les illes Balears i promocionar la salut de les persones i els col·lectius. Per donar els serveis requerits, proveeix dels dispositius d'assistència sanitària que donen atenció integral a la població als diferents nivells: atenció primària, atenció especialitzada i hospitalària, salut mental, atenció sociosanitària, atenció a les addicions i drogodependències, atenció d'urgències i emergències i prestacions de productes farmacèutics, terapèutics i diagnòstics. Els professionals de Fisioteràpia poden exercir les seves funcions professionals en els centres i serveis que constitueixen la xarxa assistencial.

3.1. La Fisioteràpia en atenció primària

Els fisioterapeutes tenen reconeguda una funció de suport² de l'equip d'atenció primària, el qual ha de donar resposta a les necessitats i problemes de salut de la comunitat que atén desenvolupant activitats de promoció de la salut, prevenció de la malaltia, assistència i rehabilitació. En qualsevol cas, la derivació d'usuaris al fisioterapeuta es produeix, segons els protocols establerts, a partir del metge de família, o pediatra d'atenció primària o del facultatiu especialista. No obstant això, la literatura sobre Fisioteràpia en atenció primària fa referència a la deficiència crònica de professionals i a la variabilitat de funcions i d'integració en els equips.

Si es tenen en compte els patrons epidemiològics actuals, la consideració de les unitats de Fisioteràpia com a unitats suplementàries és un enfocament anacrònic.

---

² Circular 4/91, de 25 de febrer.

Diversos països no només inclouen la Fisioteràpia com a servei clau d'atenció primària³, sinó que ja preveuen fins i tot l'accés directe a Fisioteràpia⁴, atesa la seva alta efectivitat, major equitat i reducció de costos per al Sistema Sanitari, és a dir, facilitar l'accés a l'atenció fisioterapèutica evita complicacions, afavoreix la recuperació i per això, redueix el cost de les baixes laborals.

Per altra banda, en la Circular 4/91, de 25 de febrer, es preveu que els fisioterapeutes han de tenir activitat a l'atenció primària per a la recuperació de la salut dels pacients i per a la prevenció i la promoció de la salut. Per això, es proposa una distribució dels temps setmanal de 70% a les sales de Fisioteràpia i de 30% per a activitats domiciliàries, promoció de la salut, formació i investigació. El document considera que les activitats de promoció per a la salut i prevenció de la malaltia han d'integrar-se en els programes de salut de l'equip d'atenció primària amb que està relacionat i, amb especial importància per a les activitats d'educació per a la salut, en els programes de salut escolar, laboral o de les persones grans. Un altre tipus d'atenció és la que s'ha de prestar en el domicili per circumstàncies concretes o per limitacions en l'accessibilitat.

L'atenció fisioterapèutica també es pot incloure en els programes i protocols d'atenció primària específics per a diferents grups de risc per edat, sexe o malalties cròniques prevalents com l'EPOC o la cardiopatia crònica.

Una altra qüestió és l'atenció a l'envelliment de la població⁵. Es considera un dels reptes actuals de l'assistència sanitària, atès que els pacients crònics i les persones majors representen un percentatge en creixement de la població. La previsió de futur és que la situació evolucioni cap a un augment notable de persones grans⁶. Amb relació a aquest increment, una altra missió de la Llei de salut de les Illes Balears⁷ és la planificació de les prioritats de l'atenció sanitària a partir de les necessitats de salut de la població i la distribució òptima dels mitjans econòmics afectes al finançament dels serveis i de les prestacions sanitàries.

Finalment, cal recalcar que un estudi sobre Fisioteràpia domiciliària a Palma des de l'Atenció Primària de Mallorca conclou que la disponibilitat actual de professionals en aquest nivell no reflecteix el valor acadèmic que es dona a la Fisioteràpia en relació amb la salut i l'autonomia de les persones.

---

3 Donant-li la capacitat per a prescriure medicaments i ordenar i interpretar proves diagnòstiques com radiografies, ressonàncies magnètiques, tomografies computeritzades i ecografies – Regne Unit i Canadà; o ordenar i interpretar radiografies però amb la capacitat per a receptar medicaments encara en debat – Austràlia.

4 A Noruega, des de l'1 de gener de 2018, els pacients tenen accés directe i sense restriccions al fisioterapeuta al seu sistema de salut (s'ha fet per la seva alta efectivitat i perquè suposa una major equitat i una reducció de despeses per al sistema sanitari).

5 Preàmbul del Decret Llei 16/2012, de 29 d'abril, de mesures urgents per a garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i millorar la qualitat i seguretat de les seves prestacions.

6 «Prepara't per a l'epidèmia de cronicitat que ve o estarem desbordats» (Fernando Ramos, president de l'Associació Espanyola de Fisioterapeutes, AEF).

7 Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears.

3.2. La Fisioteràpia en atenció especialitzada

L'atenció fisioteràpica especialitzada al SNS s'integra dins la Cartera de serveis especialitzats de rehabilitació per als processos que per la seva complexitat i per altres circumstàncies així ho requereixen. Inclou processos musculoesquelètics, neurològics, cardiovasculars i respiratoris a través dels tractaments per fisioteràpia, teràpia ocupacional, logopèdia o mètodes tècnics ortoprotètics.

La rehabilitació, per tant, forma part de les atencions i serveis específics reconeguts a la Cartera de serveis de la sanitat pública⁸ i té l'objectiu de facilitar, mantenir o tornar el major grau possible de capacitat funcional i independència al pacient, amb la finalitat de reintegrar-lo en el seu medi habitual. Resulta especialment rellevant per a persones amb múltiples afectacions de salut i per a les que experimenten dèficit funcional recuperable, sense oblidar les persones amb discapacitat.

La fisioteràpia especialitzada es desenvolupa als serveis de rehabilitació de l'hospital o en centres especialitzats, a l'hospital de dia o en les plantes d'hospitalització per a pacients ingressats en qualsevol servei. En aquest darrer cas, el facultatiu responsable del pacient demana l'atenció fisioterapèutica mitjançant full d'interconsulta dirigit al Servei de Rehabilitació.

Per últim, el fisioterapeuta o la fisioterapeuta, en col·laboració amb altres professionals, té una intervenció en l'alta precoç del pacient, la continuïtat de cures o l'hospitalització a domicili.

3.3 La Fisioteràpia en espais socio-sanitaris

Els fisioterapeutes tenen capacitat d'intervenció en diferents espais socio-sanitaris com centres d'atenció primerenca, centres escolars, institucions de salut mental i entitats de suport a persones en situació de dependència, amb els quals poden establir sinergies intersectorials.

3.4 La Fisioteràpia en altres institucions

També a salut pública o altres sectors de l'administració sanitària els professionals de la Fisioteràpia poden col·laborar, en l'exercici de les seves funcions, en l'elaboració i establiment de programes per a la millora de la salut de la població.

4. Fisioteràpia en dades

L'informe del treball dels alumnes inclou la revisió de les recomanacions internacionals sobre el nombre de fisioterapeutes per habitant i l'accés a la Fisioteràpia com a servei públic.

---

⁸- Reial Decret 1030/2006, de 15 de setembre, pel qual s'estableix la Cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salut i el procediment per a la seva actualització, Annex II - Cartera de serveis comuns de salut pública, punt 5, Rehabilitació bàsica i ANNEX III - Cartera de serveis comuns d'atenció especialitzada, punt 8, Rehabilitació en pacients amb dèficit funcional recuperable.

La declaració Rehabilitació 2030 de l'OMS suposa una crida d'atenció per a prioritzar els serveis de rehabilitació d'àmbit mundial⁹. L'OMS considera que la rehabilitació no ha de ser un luxe ni un servei de salut disponible només per qui s'ho pugui permetre, ni un servei opcional per quan fallin altres intervencions per a curar una afecció de salut. L'Organisme fomenta la rehabilitació com a un servei de salut essencial que sigui part integral de la cobertura sanitària universal.

L'OMS preveu que la necessitat de rehabilitació augmenti a tot el món a causa dels canvis demogràfics i de salut a la població: es viu més temps, però amb més malalties cròniques i discapacitats. De fet, preveu que el nombre de persones majors de 60 anys s'haurà duplicat el 2050. Les necessitats de rehabilitació no s'atenen de manera suficient en tot el món, principalment als països amb ingressos baixos i mitjans. L'OMS considera que la rehabilitació és una part fonamental dels serveis de salut juntament amb l'atenció, la prevenció, la promoció, el tractament i la pal·liació. A més a més, la rehabilitació és una inversió en capital humà que contribueix al desenvolupament econòmic, social i de la salut.

La recomanació genèrica de l'OMS és d'1 fisioterapeuta per cada 1.000 habitants. Les dades publicades per Eurostat (2023) assenyalen que Espanya té menys fisioterapeutes que la mitjana de la Unió Europea. Segons l'Oficina d'Estadística Europea, a Espanya hi ha ,322 fisioterapeutes amb llicència per cada 1.000 habitants, davant dels 1,367 de mitjana de la Unió Europea, encara que hi ha diferències importants entre els països. A Alemanya hi ha 2,34 fisioterapeutes per 1.000 habitants; a Bèlgica 2,16. Per l'altra banda, Portugal en té 0,14 (dades de 2018) i Romania 0,13. Fora de la Unió Europea, però dins Europa, Noruega en disposa de 2,53 i Liechtenstein de 2,374.

També s'ha de valorar l'accés als serveis de Fisioteràpia, perquè el nombre de fisioterapeutes no indica que siguin en un servei públic. Així, a Espanya, dels 62.691 fisioterapeutes col·legiats el 2021, només 7.596 treballaven dins la Sanitat Pública (1.714 a atenció primària i 5.882 a atenció hospitalària), la qual cosa suposa una ràtio de 0,1/1.000 habitants, aproximadament. Catalunya és la comunitat amb més fisioterapeutes i en les illes Balears hi havia 159 fisioterapeutes al servei públic de salut, és a dir, un fisioterapeuta per a més de 7.000 habitants, segons les dades del 2022. L'informe dedueix que s'hauran de contractar més professionals tant en tot el país com a les illes Balears.

Respecte a la valoració de la Fisioteràpia, es pot veure que tant el Pla d'Atenció a les Persones amb Malalties Cròniques 2016–2021: el Repte del Sistema Sanitari, com el Pla Estratègic d'Atenció Primària del Servei de salut de les Illes Balears 2022-2026, fan múltiples referències a la necessitat d'afrontar reptes com l'atenció a l'envelliment de la població o l'increment de les malalties cròniques. No obstant això, cap dels documents fa menció de la Fisioteràpia ni va comptar amb fisioterapeutes a l'equip redactor o assessor.

---

⁹ World Health Organization. (2017). Rehabilitation in health systems. World Health Organization. <<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/254506/9789241549974-eng.pdf?sequence=8&isAllowed=y>> (en anglès).

S'han de tenir en compte les previsions en el nostre context socioeconòmic i sanitari: les illes Balears lideraran el creixement poblacional en Espanya i arribaran a un milió i mig de residents en 2035 i, segons la Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat a les Illes Balears 2022¹⁰, encara que ha disminuït la taxa de pobresa, han augmentat les dificultats de la societat balear per a arribar a final de mes.

Conclusions

La disposició actual de professionals de Fisioteràpia en el sector sanitari públic perpetua considerar l'especialitat de Fisioteràpia com a un servei no urgent, complementari o de luxe, la qual cosa no només resta valor a la disciplina, sinó que també en dificulta l'accés a la població.

Cal incrementar la rellevància de la Fisioteràpia dins dels serveis de la sanitat pública. Això pot suposar una inversió econòmica recuperable per la millora dels indicadors de la situació de salut de la població de les illes Balears.

De la mateixa manera, l'augment de significació de la Fisioteràpia en totes les seves funcions contribuirà al desenvolupament econòmic, social i de la salut dins la nostra comunitat.

Per tot això, i a l'efecte de millorar l'impacte positiu de la Fisioteràpia dins del Sistema Sanitari Públic a la Comunitat de les Illes Balears, propòs les recomanacions següents:

1. Que es realitzi un estudi sobre la previsió de les necessitats d'atenció de Fisioteràpia de la població balear, amb l'objectiu d'aconseguir una base documental que serveixi per a la presa de decisions.
2. Que la integració i les activitats dels professionals de Fisioteràpia al sistema de salut s'adaptin a les necessitats de la població.
3. Que es valori incrementar l'accessibilitat dels usuaris a la Rehabilitació i a la Fisioteràpia dins del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears.
4. Que es desenvolupin les activitats i funcions dels professionals de Fisioteràpia en benefici de les persones amb edat avançada, malalties cròniques o discapacitat.

Palma, en la data de la signatura electrònica

La defensora dels Usuaris del Sistema Sanitari Públic

Micaela Lull Sarralde

---

¹⁰<<https://memoriacesib.es/2022/wp-content/uploads/2023/08/Memoria-CES-2022.pdf>>

Referències bibliogràfiques

- Real Decreto 1030/2006, de 15 de septiembre por el que se establece la cartera de servicios comunes del Sistema Nacional de Salud y el procedimiento para su actualización.
- Circular del INSALUD 4/1991, de 25 de febrero, sobre Ordenación de actividades del Fisioterapeuta de Área en Atención Primaria.
- Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad. Boletín Oficial del Estado, 29 abril 1986, núm. 102, 15207-15224.
- Ley 16/2003, de 28 de mayo, de cohesión y calidad del Sistema Nacional de Salud. Boletín Oficial del Estado, 29 mayo 2003, núm. 128, 20567-20588.
- Real Decreto-ley 16/2012, de 20 de abril, de medidas urgentes para garantizar la sostenibilidad del Sistema Nacional de Salud y mejorar la calidad y seguridad de sus prestaciones.
- Ley 44/2003, de 21 de noviembre, de ordenación de las profesiones sanitarias. Boletín Oficial del Estado, 22 noviembre 2003, núm. 280, 41442-41458.
- Ley 55/2003, de 16 de diciembre, del Estatuto Marco del personal estatutario de los servicios de salud. Boletín Oficial del Estado, 17 diciembre 2003, núm. 301, 44742-44763.
- Real Decreto 137/1984, de 11 de enero, sobre estructuras básicas de salud. Boletín Oficial del Estado, 1 febrero 1984, núm. 27, 2627-2629.
- Estatuto de Personal Sanitario no Facultativo de las Instituciones Sanitarias de la Seguridad Social, Aprobado por Orden 26 abril de 1973.
- Orden CIN 2135/2008, de 3 de julio (BOE 19/07/2008), por la que se establecen los requisitos para la verificación de los títulos universitarios oficiales que habiliten para el ejercicio de la profesión de Fisioterapeuta.
- Protocolos de Fisioterapia en Atención Primaria. Junta de Castilla y León. Consejería de Sanidad. Gerencia Regional de Salud. Junio 2018 Disponible en: <https://www.saludcastillayleon.es/profesionales/es/programas-guias-clinicas/guias-practicaclinica/guias-clinicas>
- RESOLUCIÓN N° 01/2018 del Consejo General de Colegios de Fisioterapeutas de España, por la que, en el marco de la ordenación del ejercicio profesional del fisioterapeuta, se aprueba el documento relativo a la definición del acto fisioterápico.
- Capó-Juan MA, García AS. Fisioterapia. Conceptos y aplicación en Atención Primaria y Especializada Madrid: Satse, 2017.
- Paz-Lourido, B. Funciones del fisioterapeuta en el ámbito de las ciencias sociosanitarias. En: Seco (Dir). Fisioterapia Comunitaria y Salud Pública. Madrid: Panamericana, 2022
- Paz-Lourido B, Kuisma R. General practitioners' perspectives of education and collaboration with physiotherapists in Primary Health Care: A discourse analysis. J Interprof Care. 2013; 27 (3):354-260.
- Paz-Lourido B, Negre F, De la Iglesia B, Verger S. Influence of schooling on the health-related quality of life of children with rare diseases. Health Qual Life Outcomes. 2020; 18(109): 1-9.
- Paz-Lourido, B. El aprendizaje-servicio. ¿Una metodología a considerar en la formación universitaria en Fisioterapia? Fisioter. 2017; 39(6): 227-228.
- Paz, B. Los retos de la fisioterapia en el ámbito comunitario. Fisioterapia. 2008; 30 (5): 311-312.

- Paz, B. Claves para el desarrollo de la fisioterapia en la Atención Primaria domiciliaria en Mallorca.
- Una propuesta para la transferencia de la investigación cualitativa al contexto particular y a otros contextos similares. Palma: Fundación Cátedra Iberoamericana, 2009.
- Gallego, T. Bases teóricas y Fundamentos de la fisioterapia. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2007.
- Martínez A. Fisioterapia en Atención Primaria. Madrid: Síntesis; 2008
- Miguelez Chamorro A, Fuster Culebras J, Gomez Picard P, Albertí Homar FM, Garcia Pineda A,
- Duro Robles RE. Pla d'atenció a les persones amb malalties cròniques 2016-2021: el repte del sistema sanitari. Palma: Conselleria de Salut; 2017.
- Servera Gornals M [coord.]. Plan Estratégico de Atención Primaria del Servicio de Salud de las Islas Baleares 2022-2026. Palma: Servicio de Salud de las Islas Baleares; 2022.
- https://cdn.who.int/media/docs/default-source/documents/health-topics/rehabilitation/call-foraction/callforaciones.pdf?sfvrsn=6f5334d5_5
- Capó MA, Callejero-Guillén A. Gestión asistencial y desarrollo de competencias en salud pública:
- Situación de la fisioterapia en las Islas Baleares (IB-SALUT). Col·legi Oficial de Fisioterapeutes de les Illes Balears; 2019.
- N° de Fisioterapeutas por Comunidades, Ciudades autónomas y Provincias de colegiación, edad y sexo [Internet]. INE. [citado el 23 de diciembre de 2022]. Disponible en:
<https://www.ine.es/jaxi/Tabla.htm?path=/t15/p416/a2012/&file=s08002.px>
- «Baleares tiene un fisioterapeuta por cada 7.337 habitantes». Consulta 19 gener 2023.
<https://www.ultimahora.es/noticias/local/2019/02/06/1056105/balears-cuenta-fisioterapeutapor-cada-337-habitantes.html>.
- https://www.consejo-fisioterapia.org/adjuntos/legislacion/legislacion_53.pdf
- https://www.consejo-fisioterapia.org/adjuntos/legislacion/legislacion_57.pdf
- https://revista.agamfec.com/wp-content/uploads/2016/05/Cadernos-21_4_pax49.pdf
- https://www.consejo-fisioterapia.org/adjuntos/adjunto_20.pdf
- https://www.colfisiocv.com/FAD_Fisioterapia_Hospital
- Fisioterapia y Fragilidad.
https://www.consejofisioterapia.org/adjuntos/publicaciones/publicacion_4.pdf
- World Physiotherapy. Policy statement: Description of physiotherapy. London, UK: World Physiotherapy; 2023. Available from: <https://world.physio/policy/ps-descriptionPT>